

(1) בסעיף קטן (א), במקום "כאמור בסעיף 59 לחוק המקרקעין" יבוא "לבעלי המקרקעין או למחזיקים במקרקעין, לפי העניין, ולעניין בית משותף – את המיתקנים כאמור שאינם שייכים לבעלי הדירות לפי הוראות סעיף 59" ואחרי "שיודיע לבעלי הדירות" יבוא "לבעלי המקרקעין או למחזיקים במקרקעין, לפי העניין";

(2) בסעיף קטן (ג), אחרי "בעלי הדירות" יבוא "בעלי המקרקעין או המחזיקים במקרקעין".

תיקון חוק
המקרקעין

9. בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 –

(1) סעיף 759 – בטל;

(2) בסעיף 59 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום המילים "למעט מכל, מונה או וסת הניתנים לפירוק" יבוא "למעט מכל מיטלטל או נייד, מונה או וסת";

(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) בסעיף זה –

"מכל מיטלטל" – כהגדרתו בסעיף 17(א) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989;

"מכל נייד" – כהגדרתו בסעיף 14 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989;

"מערכת גז מרכזית" – מערכת להספקת גז שבאמצעותה מסופק גז לשתי דירות או יותר";

(3) בסעיף 72(א), במקום "59 עד 75" יבוא "59 עד 75 ו-59 עד 75, לפי סעיף 1א לחוק המקרקעין (החלפת ספק גז בבית משותף), התשנ"א-1991";

(4) בסעיף 77ב, במקום "59 עד 75" יבוא "59 עד 75 ו-59 עד 75" ואחרי "72 עד 77" יבוא "וכן סעיף 1א לחוק המקרקעין (החלפת ספק גז בבית משותף), התשנ"א-1991".

תיקון חוק בתי
משפט לעניינים
מינהליים

10. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים¹², בתוספת הראשונה, בפרט 32(6), במקום "(החלפת ספק גז בבית משותף)" יבוא "(החלפת ספק גז במצעות מערכת גז מרכזית)".

פרק ו': רישוי עסקים

תיקון חוק רישוי
עסקים

11. בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 –

(1) בסעיף 2(א1)(2)(א), אחרי "בתוספת" יבוא "הראשונה" ואחרי "התוספת" יבוא "הראשונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק ו' – כללי

חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (בפרק זה – חוק רישוי עסקים), נועד להבטיח שורה של מטרות, המנויות בסעיף 1(א) בו, והן: איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים, מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות, בטיחות של הנמצאים במקום העסק או

לבסוף, מוצע להבהיר, לעניין סעיף 59(ב) לחוק המקרקעין, כי הסעיף האמור מתייחס הן למכל נייד כהגדרתו בסעיף 14 לחוק הסדרים, 1989 והן למכל מיטלטל כהגדרתו בסעיף 17(א) לחוק האמור כנוסחו המוצע בסעיף 4(4) להצעת החוק. ויודגש כי אין בתיקון המוצע משום שינוי של הדין הקיים אלא הבהרה בלבד.

¹¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259; התשע"א, עמ' 639.

¹² ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ו, עמ' 1263.

¹³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשע"ו, עמ' 174.

"(א) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), שר הפנים, בהסכמת שר שקביעתו

כעסק טעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי אשר רשות הרישוי תראה אותם מאושרים על ידי נותן הרישוי על יסוד תצהיר שהגיש בעל העסק לרשות הרישוי, ואשר לפיו העסק עומד באחד מאלה:

(א) בתנאי המפרט האחיד של אותו נותן אישור;

(ב) בתנאים שהתנה אותו נותן אישור לגבי סוגי עסקים לפי החוק אם לא פורסם מפרט אחיד.

(2) מצאה רשות הרישוי שלא ניתן לראות את העסק כעומד בתנאי סעיף קטן (1א), לא תיתן רשות הרישוי את ההיתר או הרישוי ותודיע על החלטתה לבעל העסק תוך פירוט נימוקיה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שר הפנים, בהסכמת מי משרי הממשלה הנוגעים בדבר, במקום נותן האישור.

לפסקה (2)

סעיף 6(א) לחוק רישוי עסקים קובע, כי רישיון או היתר זמני לעסק שקביעתו כעסק טעון רישוי נעשתה בהתייעצות עם שר אחד או יותר, לא יינתן אלא אם כן נתן כל אחד מהשרים או מי שהם הסמיכו לכך (בפרק זה – נותן האישור) – אישור.

כדי להקל ולזרז את ההליך של הוצאת רישיון העסק, מוצע לקבוע בסעיף 6 כי על אף האמור בסעיף קטן (א), שר הפנים, בהסכמת שר שקביעתו של העסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, יהיה רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שלגביהם תסתפק רשות הרישוי בתצהיר שנתן להם בעל העסק, ותראה את העסק מאושר בידי נותן האישור, ובלבד שלפי התצהיר העסק עומד בתנאי המפרט האחיד של אותו נותן אישור, ואם לא פורסם לגבי מפרט אחיד – בתנאים שקבע נותן האישור לאותו סוג עסק.

כמו כן מוצע לקבוע בסעיף קטן (1א)2, כי אם מצאה רשות הרישוי לגבי בקשה שהוגשה, שלא ניתן לראות את העסק כעומד בתנאי סעיף קטן (1א), לא תיתן רשות הרישוי היתר או רישיון (בפרק זה – רישיון) ותודיע על החלטתה למגיש הבקשה תוך פירוט נימוקיה.

בסעיף קטן (2א) מוצע לקבוע, כי אין בהוראות סעיף קטן (1א), כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור ובכלל זה משמרת את סמכויות הפיקוח שלהם על אותם עסקים שקיבלו רישיון עסק על סמך התצהיר שנתנו לצורך קבלת הרישיון.

בסעיף קטן (3א) מוצע לקבוע, כי אם מצאה רשות הרישוי, ביוזמתה או על פי פנייה של אחר, כי התצהיר שהוגש לפי סעיף קטן (1א) הוא תצהיר שקר, עליה להודיע על כך לבעל העסק ולנותן האישור, ולא יראו את העסק כמאושר על ידי נותן האישור, ואם ניתן לעסק רישיון או היתר על סמך התצהיר האמור, על רשות הרישוי לבטל את

בסביבתו, מניעת סכנות של מחלות בעלי חיים ומניעת זיהומים במקורות מים, בריאות הציבור וקיום הדינים הנוגעים לתכנון ולבנייה ולכבאות.

בישראל פועלים כ־130 אלף עסקים טעוני רישוי, על פי נתונים שברשות אגף רישוי עסקים במשרד הפנים לשנת 2014 על 235 רשויות מקומיות, מתוכם 31% – כ־40 אלף עסקים – בלא רישיון עסק.

מהנתונים האמורים עולה, כי הסיבות העיקריות להעדר רישיון העסק, הנובעות מאי־העמידה בחוק רישוי עסקים, הן אי־עמידה בדרישות כביובי אש – 29%, אי־עמידה בדרישות הנוגעות לקיום הוראות חוק התכנון והבנייה – 26% והשאר אי־עמידה בדרישות שאר המשרדים הנוגעים בדבר – בריאות, ביטחון פנים־מטרה, הגנת הסביבה, כלכלה וחקלאות.

הקושי בהוצאת רישיון עסק נובע מההליך הסבוך הכרוך בקבלת אישורים לצורך העניין ממשרדי הממשלה השונים הנוגעים בדבר, ויש בו כדי לעכב ולהכביד מאוד על היוזמים המבקשים לפתח עסקים בישראל; כך נאלצים היוזמים להשקיע זמן וממון רב במסגרת הליך קבלת הרישיון, כאשר קיים קושי לצפות מראש את העלויות הכרוכות בכך כדי להקל ולזרז את ההליך של הוצאת רישיון העסק מוצעים שני הסדרים עיקריים:

האחד, קביעת מנגנון המאפשר לשר הפנים, בהסכמת מי משרי הממשלה השונים שקביעתו של העסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, לקבוע סוגי עסקים מסוימים לא יידרשו לבדיקה על ידי נותני האישור לעניין עמידתם בתנאים למתן רישיון, וחלף זאת רשות הרישוי תסתפק לגביהם בתצהיר שיוגש על ידי בעל העסק ולפיו העסק עומד בתנאים הנדרשים על ידי הרשות, ויראו את העסק כמי שאושר לצורכי הרישיון על ידי נותן האישור;

השני, הקמת מכוני בקרה שיהיה ניתן להסמיכם לתת אישור בדבר עמידת העסק בתנאי המפרט האחיד לצורך הוצאת רישיון עסק לסוגי עסקים מסוימים שייקבעו על ידי

2א) אין בהוראות סעיף קטן (א1) כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור, לגבי העסקים שנקבע לגביהם צו לפי פסקה (1) של הסעיף הקטן האמור. 3א) מצאה רשות הרישוי, ביוזמתה או על פי פנייה של אחר, כי התצהיר שהוגש לפי סעיף קטן (א1) הוא תצהיר שקר, תודיע על כך לבעל העסק, ולנותן האישור, ולא יראו את העסק כמאושר על ידי נותן האישור; ניתן לעסק רישיון או היתר לפי החוק על סמך אותו תצהיר, תבטל הרשות את הרישיון או ההיתר והכול לאחר שנתנה הזדמנות לבעל העסק להשמיע את טענותיו⁵⁴;

3) אחרי סעיף 14א1 יבוא:

”אייקיום הוראות 2א14. מי שעשה פעולה הטעונה רישוי לפי פרק ב'1 בלא רישיון, בניגוד להוראות לפי סעיף 29ד(א), בעל רישיון מכון בקרה שהפר תנאי מהתנאים למתן רישיון או תנאי מתנאי הרישיון, דינו – קנס כאמור בסעיף 61א(4) לחוק העונשין; היתה העבירה עבירה נמשכת – קנס נוסף כאמור בסעיף 61ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר המועד שבו דרש שר הפנים או מי שהסמיך לעניין זה להפסיק את ההפרה.”

4) אחרי סעיף 29יא יבוא:

”פרק ב'1: מכוני בקרה

סימן א': הקמת מכון בקרה ותפקידיו

הגדרות 29ב. בסימן זה –

”אישור” – כמשמעותו בסעיף 6;

”בעל מכון” – בעל שליטה או בעל עניין במכון בקרה;

”בעל עניין” ו”שליטה” – כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968⁵⁴;

ד ב ר י ה ס ב ר

בקרה שהפר תנאי מהתנאים למתן רישיון או תנאי מתנאי הרישיון, דינו – קנס כאמור בסעיף 61א(4) לחוק העונשין (בסכום מרבי של 226,000 שקלים חדשים); ואם היתה העבירה עבירה נמשכת – קנס נוסף כאמור בסעיף 61ג) לחוק העונשין (בסכום מרבי של 1,400 שקלים חדשים), לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר המועד שבו דרש שר הפנים או מי שהסמיך לעניין זה להפסיק את ההפרה.

לפסקה (4)

לצורך ייעול מערך רישוי העסקים, ולשם הפחתת הנטל הרגולטורי על המבקשים להקים עסק טעון רישוי, הנחה ראש הממשלה במסגרת החלטת ממשלה מס' 1007 מיום ז' בטבת התשע"ו (17 בינואר 2016), כי יש לבחון אפשרות להקמת מבודקת שיאפשרו לגורמים ממשלתיים לתת אישור של עמידה בתנאי רישיון.

מודל דומה קבוע בפרק ה'3 לחוק התכנון והבנייה ביחס להקמת מכוני שאחראים על בקרת תכן וביצוע בנייה בהתאם להיתר שניתן לפי חוק התכנון והבנייה.

הרישיון או ההיתר, והכול לאחר שנתנה הזדמנות לבעל העסק להשמיע את טענותיו.

הסדר בהתאם להצעת חוק זו צפוי להיות מיושם ברשות הכבאות וההצלה בהתאם לעבודה מקצועית שביצועה ברשות באשר לעסקים שתחת פיקוחה, שעל פי העבודה שביצועה סיכון האש לגביהם אינו גבוה.

לפסקה (3)

פרק ב'1 לחוק המוצע בסעיף 11(4) לחוק זה והמבוסס על הוראות פרק ה'3 לחוק התכנון והבנייה, התשכ”ה-1965 (בפרק זה – חוק התכנון והבנייה) יאפשר לשר הפנים לתת רישיון למכון בקרה שתפקידו יהיה לתת אישור כמשמעותו בסעיף 6 (בפרק זה – האישור), במקום נותן האישור. המכון יעסיק בקרים מורשים לרישוי עסקים ועל פי תנאי הרישיון שניתן למכון.

סעיף 14א2 שמוצע להוסיפו בסעיף 11(3) לחוק זה, קובע, כי מי שעשה פעולה הטעונה רישוי לפי פרק ב'1 בלא רישיון (סעיף 29ד(א) המוצע), בעל רישיון מכון

¹⁴ ס”ח התשכ”ח, עמ' 234.

“הרשות להסמכת מעבדות” – הרשות הלאומית להסמכת מעבדות שהוקמה לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות;

“חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות” – חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ”ז–1997¹⁵;

“עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו, עניין של תאגיד שהוא או קרובו הם בעלי עניין בהם, או עניין של גוף שהוא או קרובו הם מנהלים או עובדים אחראים בו;

“קרוב” – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורגים וכן כל אדם הסמוך על שולחנו;

“השר המאשר” – שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי לצורך הבטחת מטרה מהמטרות בסעיף ו(א) נעשית בהתייעצות עמו.

29 י.ג. שר הפנים, בהסמכת השר המאשר, רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי, אשר מכון בקרה יכול שיוסמך לתת לגביהם אישור, במקום נותן האישור, לפי תנאי המפרט האחיד והוראות פרק זה.

29 י.ד. (א) לא יפעיל אדם מכון בקרה אלא אם כן ניתן לו רישיון הקמת מכון בקרה ותפקידיו לפי סעיף 29טו.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו גם האפשרות להטיל עיצום כספי על מכון שהפר הוראות מסוימות, ונוסף על האפשרות להגשת כתב אישום כנגד מכון שפעל בלא רישיון או בניגוד לתנאיו, כאמור בסעיף 31(3) לחוק זה.

לסעיף 29 המוצע

בסעיף זה מוצע להסמיך את שר הפנים, בהסמכת שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשית בהתייעצות עמו (בפרק זה – השר המאשר) (כהגדרתו בסעיף 29יב), לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי, אשר מכון בקרה יכול שיוסמך לתת לגביהם אישור לפי תנאי המפרט האחיד והוראות פרק זה, במקום נותן האישור; הסמכה כאמור של מכון בקרה תהיה רק לסוגי עסקים אשר פורסם לגביהם מפרט אחיד.

סוגי העסקים שתתאפשר בהן הבדיקה והאישור כאמור על ידי המכון יהיו כאלה שלדעת השרים הבדיקה שלהם תוכל להיערך על ידי מכון בקרה ובכלל זאת למשל, יש לבחון את מרחב שיקול הדעת המועבר למכונים והאם עלולה להיות פגיעה ממשית בוכויות מבקשי היתר או רישיון.

לסעיף 29 יד המוצע

מוצע לקבוע חובת רישיון לשם הפעלה של מכון בקרה. מכון בקרה יפעל על פי תנאי הרישיון שניתן לו

פרק ב' המוצע, יאפשר לתת רישיון למכוני בקרה לרישוי עסקים, אשר תפקידם יהיה לתת אישור, במקום נותני האישור, לעסקים אשר פורסם לגביהם מפרט אחיד ואת לאחר ששר הפנים יקבע בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שמכון בקרה יכול שיוסמך לתת לגביהם אישור במקום נותן האישור.

מכיוון שמדובר בהעברת סמכויות לבדיקה ולאישור המבוצעות היום על ידי משרדי ממשלה שונים לגורמים פרטיים וכדי להבטיח שהעבודה של המכונים תהיה ברמה מקצועית נאותה ותעמוד בכללים של טוהר מידות וממשל תאגידי, מוצע שמכון בקרה לרישוי עסקים לא יופעל אלא לאחר קבלת רישיון על ידי שר הפנים שניתן להתנותו בתנאים.

לצד האמור, מוצע לקבוע חובת דיווח עצמי של המכון שידווח על כל שינוי שחל במידע שמסר בעת הגשת הבקשה לרישיון וכן חובת דיווח שונות הנוגעות לפעילות המכון ופעילות הבקרים המורשים.

עוד מוצע לאפשר הסמכה של עובדי משרד הפנים ושל שאר משרדי הממשלה הנוגעים בדבר לצורך פיקוח וביקורת של פעילות המכון והבקרים המורשים. כהשלמה לכך, מוצע לקבוע נסיבות שבהן יוכל שר הפנים לבטל, להתלות, להגביל או לשנות מתנאי רישיון של מכון או מהרשאה שניתנה לבקר מורשה המועסק על ידי המכון,

¹⁵ ס"ח התשנ"ז, עמ' 156.

(ב) מכון בקרה יפעל לפי הוראות חוק זה, ותפקידו יהיה לתת אישור לפי בקשת מבקש רישיון או היתר; המכון יעסיק בקרים מורשים לרישוי עסקים (להלן – בקר מורשה) לפי הוראות פרק זה ועל פי תנאי הרישיון שניתן לו לפי סעיף 29טו. (ג) מכון בקרה יפעל בהגיונות, בשוויון ובלא משוא פנים.

29טו. שר הפנים רשאי לתת לאדם רישיון להפעיל ולשמש מכון בקרה (בפרק זה – רישיון למכון בקרה), אם התקיימו בו כל אלה:

תנאים למתן רישיון להפעלת מכון בקרה ולפעילותו

(1) הוא חברה שהתאגדה בישראל וכל עיסוקה הוא הפעלה של מכון בקרה לפי הוראות חוק זה, לרבות מכון בקרה כהגדרתו בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965¹⁶ (להלן – חוק התכנון והבנייה), למעט מכון בקרה שהוקם על ידי משרד ממשלתי, רשות שהוקמה לפי חוק, חברה ממשלתית, רשות מקומית או תאגיד בבעלות מלאה של רשות מקומית אחת או יותר;

(2) פועלים בשירותו בקרים מורשים לרישוי עסקים לפי סעיף 29יח (להלן – בקרים מורשים);

(3) מכון בקרה, בעל המכון, מנהלו, מי שפועל בשירותו כאמור בפסקה (2), וכל בעל תפקיד אחר בו שקבע שר הפנים, לא הורשעו בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הם ראויים להיות מכון בקרה, בעל מכון או בעל תפקיד כאמור ולא הוגש נגד מי מהם כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן לגביו פסק דין סופי;

(4) מכון בקרה, בעל המכון, מנהלו, מי שפועל בשירותו כאמור בפסקה (2) וכל בעל תפקיד אחר בו שקבע שר הפנים, אינם עלולים להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר במצב של ניגוד עניינים בין פעולת מכון הבקרה או מילוי תפקידם במכון הבקרה, לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלהם;

ד ב ר י ה ס ב ר

מכוני בקרה אחרים שהוקמו על ידי משרד ממשלתי, רשות שהוקמה על פי חוק, חברה ממשלתית, רשות מקומית או תאגיד בבעלות מלאה של רשות מקומית אחת או יותר – לא יוכלו לפעול ולשמש כמכון בקרה לפי פרק זה;

2. פועלים ברשותו בקרים מורשים לרישוי עסקים כאמור בסעיף 29יח המוצע;

3. מכון הבקרה, בעל המכון, מנהלו, מי שפועל בשירותו וכל בעל תפקיד אחר בו שקבע השר לא הורשעו בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הם ראויים להיות מכון בקרה או בעלי תפקיד אחר כמפורט לעיל ולא הוגש נגד מי מהם כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן לגביו פסק דין סופי;

4. מכון הבקרה ומי מהמפורטים בסעיף 11(3) לחוק זה אינם עלולים להימצא במישרין או בעקיפין, באופן תדיר

לפי הוראות חוק רישוי עסקים, ותפקידו יהיה לתת אישור לעסק, לפיו הוא עומד בתנאי המפרט האחיד לסוג העסק שלגביו הוסמך על ידי הרשות להסמכת מעבדות (לפי סעיף 29טו(5) המוצע), באמצעות בקרים מורשים לרישוי עסקים שיעסיק המכון לפי הוראות פרק ב'1. לאור העברת סמכות האישור מגורמים ממשלתיים לגורמים פרטיים ומעמדו הציבורי של המכון, מוצע לקבוע כי על מכון הבקרה לפעול בהגיונות, בשוויון ובלא משוא פנים.

לסעיף 29טו המוצע

מוצע כי רישיון למכון בקרה יינתן בידי שר הפנים –

1. רק לחברה שהתאגדה בישראל וכל עיסוקה הוא הפעלה של מכון בקרה לפי הוראות פרק ב'1. מוצע שגם מכון בקרה שהוקם לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, יוכל לפעול ולשמש כמכון בקרה לעניין פרק זה. החוק לא יחול על

¹⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

(5) הוא הוסמך על ידי הרשות להסמכת מעבדות לתת אישורים לפי סעיף 29(ב) לאחד או יותר מסוגי העסקים שנקבעו בצו על פי הוראות נותני האישור, לפי העניין, ובהתאם לכללים שקבעה הרשות; על הסמכה כאמור יחולו ההוראות לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, בשינויים המחוייבים;

(6) שר הפנים בהתייעצות עם השר המאשר רשאי לקבוע תנאים נוספים למתן רישיון, ורשאי הוא להוסיף תנאים אלה ברישיון שנתן.

29טו. (א) רישיון למכון בקרה יעמוד בתוקפו חמש שנים, אלא אם כן קבע שר הפנים, בהתייעצות עם השר המאשר, תקופה קצרה יותר.

רישיון למכון בקרה, תנאיו והארכת תוקפו

(ב) לבקשת מכון בקרה יאריך שר הפנים, בהתייעצות עם השר המאשר, את תוקף הרישיון לתקופות נוספות של חמש שנים כל אחת, לאחר שביצע ביקורת ופיקוח על פעילות מכון הבקרה לפי סעיף 29כח, ולאחר שנוכח שמתקיימים במכון כל התנאים לפי סעיף 29טו, אלא אם כן ראה שיש הצדקה להאריך את הרישיון לתקופה קצרה יותר או שלא להאריכו כלל.

(ג) רישיון למכון בקרה יכול שיותנה בתנאים, ובכלל זה יכול שיותנה לפעול בשטח המדינה כולה או בחלק ממנו, או לעסוק בכל סוגי העסקים אשר נקבעו בצו או בסוגי עסקים מסוימים.

(ד) ניתן רישיון למכון בקרה, יפורסם דבר מתן הרישיון באתר האינטרנט של משרד הפנים.

(ה) מכון בקרה יפרסם באתר האינטרנט שלו את הרישיון שניתן לו ותנאיו, ויעמידו לעיון הציבור במשרדיו.

(ו) רישיון למכון בקרה אינו ניתן להעברה אלא בהתאם להוראות ותנאים שקבע שר הפנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרישיון ניתן להארכה בידי שר הפנים, לפי בקשת מכון הבקרה לתקופות נוספות של חמש שנים כל אחת, לאחר שביצע ביקורת לפי הוראות סעיף 29כח המוצע ומצא כי במכון מתמלאים כל התנאים לפי סעיף 29טו המוצע, כמו כן רשאי הוא לקצר את תקופת הרישיון או לא להאריכה כלל. הרישיון יכול שיותנה בתנאים – לפעול בשטח המדינה כולה או חלקה, לעסוק בכל סוגי העסקים שנקבעו בצו מכני בקרה או חלקם, או רק בסוגי עסקים מסוימים.

עוד מוצע בסעיף כי דבר מתן הרישיון ותנאיו יפורסמו באתר האינטרנט של משרד הפנים וכי גם המכון יפרסם באתר האינטרנט שלו ויעמידם לעיון הציבור במשרדיו.

מוצע לקבוע שהרישיון אינו ניתן להעברה אלא בהתאם להוראות שקבע שר הפנים.

במצב של ניגוד עניינים בין פעולת המכון או מילוי תפקידם לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלהם;

5. על מכון הבקרה להיות מוסמך על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות לתת אישורים לפי סעיף 29(ב);

6. המכון עומד בתנאים נוספים שהשר יהיה רשאי לקבוע בתקנות.

תנאים אלה באים להסדיר רמה מקצועית נאותה של פעילות מכון הבקרה ואת עמידתו בכללי טוהר המידות.

לסעיף 29טו המוצע

מוצע כי בכלל, הרישיון למכון הבקרה יינתן לחמש שנים; שר הפנים בהתייעצות עם השר המאשר (הוא השר הנותן את האישור לפי סעיף 6 לחוק לצורך מתן רישיון העסק), רשאי לקצר תקופה זו.

29.ז. (א) שר הפנים, מיוזמתו או לפי בקשת נותן האישור, יבטל רישיון למכון בקרה אם נוכח שהתקיים אחד מאלה, ובלבד שנתן למכון הבקרה הזדמנות לטעון את טענותיו:

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי או שניתן שלא כדין מטעם אחר;

(2) חדל להתקיים במכון הבקרה תנאי מהתנאים למתן הרישיון בסעיף 29טו(1), (2) או (5);

(3) חדל להתקיים או הופר תנאי מהותי מהתנאים ששר הפנים קבע ברישיון לפי סעיף 29טז(ג).

(ב) שר הפנים, מיוזמתו או לפי בקשת נותן האישור, רשאי לבטל רישיון למכון בקרה, להתלותו, להגבילו או לשנות את תנאיו, לרבות לעניין חלק משטח המדינה שבו מוסמך מכון הבקרה לפעול, וסוגי העסקים שלגביהם מכון הבקרה מוסמך לעסוק, לאחר שנתן למכון הבקרה הזדמנות לטעון את טענותיו, אם התקיים אחד מאלה:

(1) מכון הבקרה או מי מטעמו פעל בניגוד להוראות לפי חוק זה;

(2) מכון הבקרה, או מי מטעמו, פעל בניגוד לתנאי הרישיון להפעלת מכון הבקרה;

(3) מכון הבקרה או מי מטעמו פעל במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו.

(ג) הודעה בדבר ביטול רישיון למכון בקרה, התלייתו, הגבלתו או שינוי תנאיו תישלח למכון הבקרה ותפורסם באתרי האינטרנט של משרד הפנים ושל מכון הבקרה.

(ד) ביטל שר הפנים רישיון למכון בקרה, התלה אותו, הגבילו או שינה את תנאיו, ייתן הוראות, בהתייעצות עם השר המאשר לעניין המשך הטיפול בבקשות לרישיון או היתר לפי חוק זה שמכון הבקרה החל לטפל בהן לפני החלטת שר הפנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סמכויות הביטול, ההתליה, ההגבלה או שינוי תנאיו של רישיון יופעלו רק לאחר שניתנה למכון הבקרה הזדמנות להשמיע את טענותיו.

הודעה בדבר ביטול, התליה, הגבלה או שינוי תנאיו של מכון בקרה תישלח למכון ותפורסם באתרי האינטרנט של משרד הפנים ושל מכון הבקרה.

בוטל רישיון, הוגבל הותלה או שונו תנאיו ייתן שר הפנים, בהתייעצות עם השר המאשר, הוראות להמשך הטיפול בבקשות לרישיון או היתר שמכון הבקרה החל לטפל בהן. בכלל זאת, שר הפנים יהיה רשאי להורות שהבקשות יועברו לטיפול במכון בקרה אחר, המוסמך לגבי אותו סוג עסק, או לנותן אישור.

לסעיף 29 המוצע

מוצע לקבוע, כי שר הפנים, מיוזמתו או לפי בקשת נותן אישור, יבטל רישיון למכון בקרה בנסיבות שבהן הרישיון ניתן שלא כדין, ובכלל זאת ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי, בנסיבות שבהן המכון אינו עומד עוד בתנאי הרישיון לפי סעיף 29טו(1), (2) או (5) המוצע, לעניין אופן התאגדותו, העסקת בקרים מורשים והסמכתו על ידי הרשות להסמכת מעבדות, או אם חדל להתקיים או שהופר תנאי מהותי מתנאים נוספים שקבע שר הפנים ברישיון לפי סעיף 29טז(ג) המוצע.

עוד מוצע, כי בנסיבות המפורטות בסעיף קטן (ב) שר הפנים, מיוזמתו או לפי בקשת נותן האישור, יהיה רשאי לבטל רישיון למכון בקרה, להתלותו, להגבילו או לשנות את תנאיו, לרבות לעניין חלק משטח המדינה שבו מוסמך מכון הבקרה לפעול וסוגי העסקים שלגביהם מכון הבקרה מוסמך לעסוק.

סימן ב': בקרים מורשים לרישוי עסקים

- 29 יח. מכון בקרה יעסיק בקרים מורשים, במספר מזערי שיקבע שר הפנים, בהתאם לסוגי העסקים שהוסמך בעניינם לפי סעיף 29טו(5) והם יהיו עובדי מכון הבקרה.
- 29 יט. (א) במסגרת עבודתו במכון הבקרה, לבקר מורשה נתונה הסמכות לבדוק את עמידתם של סוגי עסקים בתנאי המפרט האחיד, בהתאם להרשאה שקיבל לפי סעיף 29כב, לצורך מתן אישור על ידי מכון הבקרה לפי 29יד(ב).
- (ב) נותן האישור ייתן הנחיות והוראות שלפיהן בקר מורשה יפעיל את סמכותו כאמור בסעיף קטן (א); הבקר המורשה יפעל לפי הנחיות והוראות שניתנו כאמור ופורסמו באתר האינטרנט של נותן האישור ומשרד הפנים.
- (ג) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם שר הפנים, רשאי לקבוע כי לא תינתן לבקר מורשה סמכות כאמור בסעיף קטן (א) או שהפעלתה על ידי הבקר המורשה תותנה בתנאים שיקבע, אם יש בהפעלת הסמכות האמורה משום חשש לפגיעה ממשית בזכויות; קבע שר המשפטים כאמור, לא יפעיל בקר מורשה את הסמכות האמורה או שיפעילה בהתאם לתנאים שנקבעו, לפי העניין.
- (ד) מצא מכון בקרה שמבדיקת הבקר המורשה עולה כי העסק אינו עומד בתנאי המפרט האחיד, יודיע על כך המכון לבעל העסק ויפרט את השינויים הנדרשים בעסק.
- 29 כב. (א) שר הפנים, בהסכמת השר המאשר, יקבע את תנאי הכשירות הנדרשים מבקר מורשה לרבות השכלה, השכלה אקדמית או ניסיון; וכן רשאי הוא, בהסכמת השר המאשר, לקבוע תנאי הכשרה לרבות הכשרה מעשית, השתלמות ובחינות הסמכה לשם הרשאתו כבקר מורשה כאמור (להלן – תנאי הכשירות).

בקרים מורשים לרישוי עסקים במכון בקרה

סמכות בקר מורשה לרישוי עסקים

הרשאת בקר לרישוי עסקים

ד ב ר י ה ס ב ר

כדי להבטיח שהבקר המורשה יערוך את הבדיקה על פי הסטנדרטים הנדרשים, מוצע שנותן האישור ייתן הנחיות והוראות ולפיהן יפעיל הבקר המורשה את סמכותו. לעניין זה מוצע לקבוע חובת פרסום לגבי ההנחיות וההוראות של נותן האישור כדי שיהיה בידי מגיש הבקשה המידע הנדרש לצורך עריכתה.

עוד מוצע ששר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, יהיה רשאי לקבוע כי לא תינתן לבקר מורשה סמכות או שהפעלת הסמכות, תותנה בתנאים אם יש בהפעלתה משום חשש לפגיעה ממשית בזכויות.

לסעיפים 29כב ו-29כא

לצורך הסדרת פעילותם ורמתם המקצועית של הבקרים המורשים, ובשים לב לאחריות המופקדת בידיהם, ולחלקם בהליך הוצאת האישור על ידי מכון הבקרה, מוצע כי שר הפנים, בהסכמת השר המאשר, יקבע את תנאי הכשירות הנדרשים מבקר מורשה, לרבות השכלה, השכלה אקדמית או ניסיון. כמו כן מוצע להקנות סמכות

לסעיף 29 יח המוצע

לצורך מילוי תפקיד המכון לתת אישור לעסק, ולפיו הוא עומד בתנאי המפרט האחיד לסוג העסק שלגביו הוסמך, ובהמשך להוראת סעיף 29יד(ב) כנוסחו בסעיף 11(4) לחוק זה, ולפיה מכון הבקרה יפעל באמצעות בקרים מורשים לרישוי עסקים, מוצע כי מכון הבקרה יעסיק בקרים מורשים לרישוי עסקים (בפרק זה – בקר מורשה) במספר מזערי שיקבע שר הפנים.

לסעיף 29 יז המוצע

הסעיף המוצע מסדיר את סמכותם של הבקרים המורשים. מוצע לקבוע כי לבקר מורשה תוקנה הסמכות לבדוק את עמידתו של עסק בתנאי המפרט האחיד, בהתאם להרשאה שקיבל לפי סעיף 29כב כנוסחו בסעיף 11(4) לחוק זה, והכול לצורך מתן אישור על ידי מכון הבקרה לפי 29יד(ב) המוצע. כך גם מוצע לקבוע שאם מבדיקת הבקר המורשה עולה כי העסק אינו עומד בתנאי המפרט האחיד, יודיע על כך המכון לבעל העסק תוך פירוט השינויים הנדרשים בעסק.

(ב) תנאי הכשירות יפורסמו גם באתרי האינטרנט של משרד הפנים ושל השר המאשר.

(ג) מי שמבקש להיות בקר מורשה יגיש למשרד הפנים בקשה לקבלת הרשאה בצירוף כל המסמכים הנדרשים בהתאם לתקנות לפי פרק זה, וכן להנחיות נותני האישור לפי העניין, לרבות המידע הדרוש לשם בדיקת קיומו של ניגוד עניינים; הוגשה בקשה כאמור יבדוק משרד הפנים את עמידתו של המבקש בתנאי הבקשה, בתוך 45 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה; קבע משרד הפנים שמתקיימים במבקש התנאים כאמור, יודיע על כך לנותן האישור שהבקר המורשה יפעל בתחום סמכותו; בסעיף קטן זה, "המידע הדרוש לשם בדיקת קיומו של ניגוד עניינים" – מידע בדבר עיסוקו, תפקידיו וענייניו האישיים של מי שעומד להתחיל לכהן כבקר רישוי עסקים, שלו או של קרובו, העלולים לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ד) קיבל נותן האישור הודעה כאמור בסעיף קטן (ג) (בסעיף קטן זה – ההודעה), יחליט בה בתוך 14 ימים מיום קבלת ההודעה, ויחולו הוראות אלה:

(1) הודיע נותן האישור למשרד הפנים על הסכמתו להרשאה – יודיע משרד הפנים למבקש על אישור בקשתו לקבלת ההרשאה;

(2) הוא רשאי להודיע למשרד הפנים כי הוא מתנגד למתן ההרשאה, לרבות כי מתקיים לגביו האמור בסעיף 29כא(א)(2) או (3), ובלבד שינמק את סירובו;

(3) הודיע נותן האישור למשרד הפנים על דחיית בקשה כאמור בפסקה (2), יודיע משרד הפנים למבקש על דחיית בקשתו לקבלת ההרשאה;

(4) לא השיב נותן האישור למשרד הפנים בתוך 14 ימים כאמור, יראו אותו כמי שנתן את אישורו לבקשה; משרד הפנים יודיע למבקש על אישור בקשתו לקבלת ההרשאה, וכן יודיע לנותן האישור על אישור הבקשה לפי פסקה זו.

ביטול הרשאת בקר מורשה, התלייתה או התנאתה בתנאים

29כא. (א) שר הפנים, בהסכמת השר המאשר או לבקשתו, רשאי לבטל הרשאה, להתלותה או להתנותה בתנאים, לאחר שנתן לבקר המורשה הזדמנות לטעון את טענותיו, אם התקיים בו אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

משרד הפנים יבחן האם המועמד עומד בתנאים הנדרשים בתוך 45 ימים, ואם מצא שמתקיימים במועמד התנאים האמורים, יודיע על כך לנותן האישור שהבקר המורשה מבקש לפעול בתחום סמכותו.

לשר הפנים, בהסכמת השר המאשר, לקבוע תנאי הכשרה כמו הכשרה מעשית והשתלמות.

מוצע לקבוע כי מי שמבקש להיות בקר מורשה יגיש למשרד הפנים בקשה בצירוף מסמכים שקבע שר הפנים, לרבות המידע הדרוש לשם בדיקת ניגוד עניינים.

- (1) הרשאתו ניתנה על יסוד מידע כוזב או שגוי או שההרשאה אינה כדין מטעם אחר;
- (2) הוא הורשע או שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף 29טו(3);
- (3) הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כבקר מורשה לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו, או שהוא פעל במצב של ניגוד עניינים כאמור;
- (4) חדל להתקיים בו תנאי מתנאי הכשירות;
- (5) הוא פעל שלא בהתאם להנחיות, הוראות או תקנות שניתנו להפעלת סמכותו כאמור בסעיף 29טיט;
- (6) הוא אינו ממלא את הסמכויות והתפקידים שניתנו לו לפי חוק זה כראוי ובמועדים שנקבעו לכך;
- (7) הוא נהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו.

(ב) הודעה בדבר ביטול הרשאתו של בקר מורשה, התלייתה או שינוי תנאיה, תישלח לבקר המורשה ולמכון הבקרה שבו הוא מועסק, וכן לנותן האישור, לפי העניין.

סימן ג': דרכי העבודה של מכון בקרה ובקר מורשה

- פעילותו של מכון בקרה (א) מכון בקרה יודיע על החלטתו בדבר מתן אישור לנותן האישור, לרשות הרישוי ולמגיש הבקשה, במועדים שקבע שר הפנים לפי סעיף 338 לעניין מתן החלטה של נותן האישור אלא אם כן שר הפנים, בהסכמת השר המאשר, קבע פרקי זמן קצרים יותר.
- (ב) מכון בקרה יפעל בכפוף לכללים שקבעה הרשות להסמכת מעבדות לפי סעיף 29טו(5) ופרסמה באתר האינטרנט שלה.
- (ג) למכון בקרה יהיה אתר אינטרנט שבו יפרסם את פרטיו ופרטים נוספים שהוא נדרש לפרסמם לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29כב המוצע

מוצע לקבוע כי מכון בקרה יודיע על החלטתו בדבר מתן אישור לנותן האישור, לרשות הרישוי ולמגיש הבקשה, במועדים שקבע שר הפנים לפי סעיף 338 לחוק לעניין מתן החלטה של נותן האישור (המועדים קבועים בתקנה 7 לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000), אלא אם כן קבע שר הפנים, בהסכמת השר המאשר, פרקי זמן קצרים יותר למתן החלטה כאמור.

עוד מוצע לקבוע שמכון בקרה יפעל בכפוף לכללים שקבעה הרשות להסמכת מעבדות לפי סעיף 29טו(5) ופרסמה באתר האינטרנט שלה וכי יהיה לו אתר אינטרנט שבו יפרסם את פרטיו ופרטים נוספים שהוא נדרש לפרסמם לפי החוק המוצע.

על נותן האישור יהיה להחליט בבקשה בתוך 14 ימים מיום קבלת הודעה. נותן האישור יהיה רשאי להתנגד למתן הרשאה כאמור, בין השאר, אם הרשאתו ניתנה על יסוד מידע כוזב או שגוי ובלבד שינמק את סירובו. אם נותן האישור לא הודיע בתום פרק הזמן האמור על דחיית בקשת המועמד, יראו את נותן האישור כמי שנתן את אישורו לבקשה, ומשרד הפנים יודיע למועמד על אישור בקשתו.

כמו כן מוצע לקבוע כי בהתקיים התנאים הנוכחים בסעיף 29כבא(א) כנוסחם בסעיף 41(4) לחוק זה יהיה רשאי שר הפנים, בהסכמת השר המאשר או לבקשת השר המאשר, לבטל, להתלות או להתנות הרשאה בתנאים, לאחר שניתנה לבקר המורשה הודמנות לטעון את טענותיו.

29כג. (א) שר הפנים, באישור שר האוצר, יקבע אגרות שמגיש הבקשה לרישיון או היתר ישלם למכון הבקרה בעד בדיקה שמבוצעת על ידו.

(ב) מכון בקרה שלא עמד במועדים שנקבעו לפי סעיף 29כב(א), יחזיר את האגרה ששילם או חלק ממנה; ואולם שר הפנים רשאי לקבוע הוראות לעניין נסיבות שבהן לא תוחזר אגרה על ידי מכון בקרה שלא עמד במועדים כאמור.

(ג) לא יקבל מכון בקרה לפי פרק זה כל תשלום, עמלה, הטבה או תמורה אחרת למעט האגרה שנקבעה לפי סעיף קטן (א).

29כד. דין עובדי מכון בקרה לרבות הבקרים המורשים הפועלים בשירותו כאמור בסימן ב' כדין עובדי הציבור לעניין חוקים אלה:

(1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979¹⁷;

(2) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969¹⁸;

(3) חוק העונשין, התשל"ז-1977¹⁹ – לעניין העבירות הנוגעות לעובדי הציבור.

29כה. (א) בעל מכון או בקר מורשה, לא יטפל במסגרת תפקידו בבקשה לרישיון או היתר אם הטיפול בה עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין אחזקותיו במכון הבקרה או מילוי תפקידו במכון הבקרה, לפי העניין, לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו.

(ב) נודע לבעל מכון או בקר מורשה שהוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך למנהל מכון הבקרה וימסור לו את המידע הנוגע לעניין, ולא יטפל בנושא האמור.

(ג) שר המשפטים, בהסכמת שר הפנים, רשאי לקבוע כללים לעניין מניעת ניגודי עניינים של מכון בקרה, בעל מכון בקרה, ומי מטעמו שפועלים בשירותו.

החלת דינים על
עובדי מכון בקרה

מניעת ניגוד
עניינים בעבודת
מכון בקרה

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29כב המוצע

בשל אופי הפעילות והסמכויות שמוצע להעביר למכוני הבקרה ולעובדיהם, מוצע להחיל על עובדי מכוני הבקרה חיקוקים החלים על עובדי ציבור שנועדו להבטיח טוהר מידות בפעילותם לפי פרק זה.

לסעיף 29כד המוצע

למניעת ניגודי עניינים בפעילותם של בעל מכון או בקר מורשה מוצע לקבוע כי הם לא יטפלו בבקשה שהוגשה למכון הבקרה אם הטיפול בה עלול לגרום לניגוד עניינים וכי שר המשפטים, בהסכמת שר הפנים, יהיה רשאי לקבוע כללים לעניין ניגודי עניינים של בעל מכון בקרה או מי מטעמו שפועלים בשירותו.

לסעיף 29כג המוצע

מוצע כי שר הפנים, באישור שר האוצר, יקבע אגרות שמגיש הבקשה לרישיון או היתר ישלם למכון הבקרה בעד בדיקה שמבוצעת על ידו. כמו כן מוצע לקבוע שמכון בקרה שלא עמד במועדים לפי החוק, כאמור בסעיף 29כב המוצע, יחזיר את האגרה ששילם מגיש הבקשה, כולה או חלקה. עם זאת מוצע לקבוע ששר הפנים יהיה רשאי לקבוע נסיבות שבהן לא יחזיר מכון בקרה אגרה למרות שלא עמד במועדים כאמור. למשל בנסיבות שלא היו תלויות במכון.

¹⁷ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

¹⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 2.

¹⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

29כ.ו. (א) שר הפנים רשאי לקבוע הוראות לעניין רישוי מכוני בקרה והסדרת פעילותו, ובכלל זה –

(1) אופן העבודה של המכון, לרבות מערכת תיעוד של עבודת המכון, והוראות נוספות לשם הבטחת עבודתו המקצועית ואיכות פעולתו, מילוי תפקידיו, לרבות לעניין קיום ביטוחים נדרשים, מתן ערבויות והדרכים למימוש;

(2) נוהלי עבודת הבקר המורשה, לרבות חובת הודעה, דיווח והתייעצות של הבקר המורשה עם נותן האישור שהוא פועל בתחום סמכותו; הוראות לפי פסקה זו ייקבעו בהסכמת השר המאשר;

(3) דרכי התשלום למכון בקרה בעד שירותיו.

(ב) הסתבר לשר הפנים כי קיימת מניעה שמכון בקרה ימשיך לטפל בבקשה מסוימת לרישיון או היתר, רשאי הוא לתת הוראות בדבר המשך הטיפול בבקשה, לרבות לעניין התשלום שהתקבל לצורך הטיפול בה; ובלבד שהוראות להמשך טיפול בידי נותן אישור יינתנו בהתייעצות עם השר המאשר.

סימן ד': דיווח, פיקוח וביקורת

29כ.ו. (א) מכון בקרה ידווח לשר הפנים ולנותן האישור בסמוך לאחר שנודע לו על כל שינוי שחל במידע שמסר בעת שהוגשה הבקשה לקבלת רישיון, או אם שונה או חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למתן רישיון.

(ב) מכון בקרה ידווח לפחות פעם בשנה לשר הפנים ולנותן האישור על פעילותו, לרבות עמידתו בתנאים למתן רישיון ותנאים ברישיון, וכן על כל מידע אחר שיבקש השר או נותן האישור, בהתאם להוראות שקבע השר; שר הפנים רשאי לקבוע הוראות לעניין פרסום מידע ודיווחים שיוגשו לפי סעיף זה.

(ג) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחולו על מידע לעניין סעיף 29טו(3).

חובת דיווח של
מכון בקרה

ד ב ר י ה ס ב ר

הטיפול בבקשה, לרבות לעניין התשלום שהתקבל לצורך הטיפול בה; ובלבד שהוראות להמשך טיפול בידי נותן אישור יינתנו בהתייעצות עם השר המאשר. כך למשל, מקרה שבו הסתבר לשר הפנים שמכון בקרה, או מי מטעמו מצוי במצב של ניגוד עניינים.

לסעיף 29כ.ו המוצע

כדי לאפשר ביקורת ופיקוח על פעילותם של מכוני בקרה, מוצע לקבוע שעל מכון בקרה לדווח לשר הפנים ולנותן האישור שהוא פועל בתחום סמכותו –

1. על כל שינוי שחל במידע שמסר בעת שהוגשה הבקשה לקבלת רישיון, או שונה או חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למתן רישיון; הדיווח יימסר בסמוך למועד שבו נודע לו עליהם (סעיף קטן (א));

לסעיף 29כ.ו המוצע

מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע בתקנות הוראות –

1. לעניין רישוי מכון בקרה – הסדרת פעילותו ובכלל זה, אופן עבודת המכון, מערכת תיעוד, הוראות לשם הבטחת עבודתו המקצועית ואיכות פעולתו, קיום ביטוחים, מתן ערבויות והדרכים למימוש (פסקה 1), ודרכי התשלום למכון בעד שירותיו (פסקה 3);

2. לעניין עבודת הבקר המורשה – נוהלי עבודתו ובכלל זה חובת הודעה, דיווח והתייעצות עם נותן האישור שהוא פועל בתחום סמכותו. תקנות בעניין זה טעונות הסכמה של השר המאשר שהבקר המורשה פועל בתחום סמכותו.

נוסף על כך, מוצע לקבוע כי אם הסתבר לשר הפנים שקיימת מניעה שמכון בקרה ימשיך לטפל בבקשה מסוימת לרישיון או היתר, רשאי הוא לתת הוראות בדבר המשך

(1) שר הפנים יבצע ביקורת ופיקוח על התקיימות התנאים למתן רישיון למכון בקרה, התנאים למתן הרשאה לבקר מורשה ועל פעילות מכון הבקרה והבקר המורשה, ורשאי הוא לקבוע הוראות לעניין זה.

(2) לעניין ביקורת ופיקוח כאמור בסעיף קטן (א), רשאי שר הפנים להסתמך על ממצאי ביקורת ופיקוח של הרשות להסמכת מעבדות בעניין עמידת מכון הבקרה בתנאי ההסמכה, ולשם כך רשאי הוא לדרוש מהרשות להסמכת מעבדות ממצאים כאמור וכל מידע שיש בידיה לעניין זה; הרשות להסמכת מעבדות תעביר לשר הפנים את המידע שהתבקש.

(ב) לשם ביקורת ופיקוח על ביצוע הוראות פרק זה, רשאי שר הפנים להסמיך מבין עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונות להם סמכויות לפי סעיף קטן (ג); לא יוסמך מפקח לפי סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה יש בה, כדי למנוע את הסמכתו, או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיף זה, כפי שהורה שר הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שקבע שר הפנים.

(ג) לשם ביצוע תפקידו רשאי מפקח שהוסמך לפי סעיף קטן (ב) –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו מידע ומסמכים בנוגע לפעולותיו של מכון בקרה, ובכלל זה בנוגע לפעולותיו של בקר מורשה המועסק במכון הבקרה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;²⁰

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29כ.ב. המוצע

מוצע כי שר הפנים יבצע ביקורת ופיקוח על התקיימות התנאים למתן רישיון למכון בקרה ולמתן הרשאה לבקר מורשה וכן על פעילות מכון הבקרה והבקר המורשה והוא יהיה רשאי לקבוע הוראות לעניין זה. לעניין ביקורת ופיקוח כאמור, רשאי שר הפנים להסתמך על ממצאי הביקורת והפיקוח של הרשות להסמכת מעבדות בעניין עמידת מכון הבקרה בתנאי ההסמכה.

עוד מוצע לשם ביקורת ופיקוח כאמור, לאפשר לשר הפנים ולשר המאשר להסמיך, מבין עובדי משרדו,

2. אחת לשנה לפחות, על פעילותו לרבות עמידתו בתנאים למתן הרישיון והתנאים שברישיונו ועל כל מידע אחר שיבקש השר או נותן האישור, בהתאם להוראות שקבע שר הפנים (סעיף קטן (ב) רישא).

בסעיף קטן (ב) סיפה מוצע כי שר הפנים יהיה רשאי לקבוע הוראות לעניין פרסום מידע ודיווחים שיוגשו לפי סעיף זה.

בסעיף קטן (ג) נקבע כי חובות הדיווח לא יחולו על מידע לפי סעיף 29טו(3), בדבר העדר עבר פלילי של המכון וגורמים מטעמו המנויים בסעיף המוצע.

²⁰ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(3) להיכנס למכון בקרה ולכל עסק שמתבצעת לגבי בקרה של מכון בקרה, כדי לבדוק את עבודת מכון הבקרה, מנהליו, עובדיו ומי שפועל בשירותו, לרבות עבודת הבקרים המורשים המועסקים במכון הבקרה, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא לפי צו של בית משפט.

(ד) מפקח לפי סעיף זה לא יעשה שימוש בסמכות הנתונה לו, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שני אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי שר הפנים המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח לפי סעיף זה, שאותה יציג לפי דרישה.

(ה) לשם ביקורת ופיקוח על עבודת בקר מורשה תהיה הסמכות להסמיך מפקחים כאמור בסעיף קטן (ב) נתונה גם לשר המאשר שבתחום סמכותו פועל אותו בקר מורשה, והוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ד) יחולו על המפקחים שמינה שר מאשר.

(א) נותן אישור רשאי לבטל אישור שנתן מכון בקרה לפי פרק זה, אם מצא שהמבקש אינו עומד בתנאי המפרט האחיד אשר נקבע לעסקים מסוגו.

(ב) עם קבלת הודעת נותן האישור על ביטול האישור כאמור בסעיף קטן (א), רשות הרישוי תבטל את הרישיון או ההיתר שניתן על יסוד האישור כאמור, והכול לאחר שנתנה לבעל העסק הזדמנות להשמיע את טענותיו.

סימן ה': עיצום כספי

עיצום כספי 29ל. (א) בסימן זה, "הממונה" – עובד בכיר במשרד הפנים שהמנהל הכללי של משרד הפנים הסמיכו לעניין זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שמטרתו העיקרית היא כפיית קיום ההוראות החוקיות והחזרת המפוקח למשטר ציות. לנוכח העובדה שמדובר בהליך מינהלי, עשויה יעילותו ומהירותו לשמש גורם מרתיע ולהביא להקטנת השכיחות של הפרת החובות המפורטות בסעיף. הטלת העיצום הכספי נבדלת מהטלת סנקציה פלילית בכך שהיא אינה מלווה בקלון החברתי הכרוך בהרשעה בפלילים, והיא אף אינה גוררת אחריה רישום פלילי.

מוצע לקבוע כי בשל הפרת הוראות החוק המפורטות בסעיף זה יהיה רשאי הממונה – עובד בכיר במשרד הפנים שהמנהל הכללי של משרד הפנים הסמיכו לעניין זה – להטיל על מכון בקרה עיצום כספי בסכום של 30,000 שקלים חדשים, לפי הוראות הסימן. בין השאר, מוצע להטיל עיצום כספי על מכון שפעל בניגוד לכללים שקבעה הרשות להסמכת מעבדות לפי סעיף 29טו(5) המוצע וכן אם הפעיל את סמכויותיו בניגוד לתנאי הרישיון שנקבעו לפי סעיף

מפקחים, אשר להם יהיו נתונות הסמכויות הנדרשות לשם מילוי תפקידם המפורטות בסעיף קטן (ג) וביניהן סמכות כניסה ודרישה למסירת מידע ופרטים.

לסעיף 29כט המוצע

לשם פיקוח ובקרה על עבודת מכון הבקרה מוצע לאפשר לנותן אישור לבטל אישור שנתן מכון בקרה, אם מצא שהמבקש אינו עומד בתנאי המפרט האחיד אשר נקבע לעסקים מסוגו. בוטל אישור כאמור, תידרש רשות הרישוי, עם קבלת הודעת הביטול מנותן האישור, לבטל את הרישיון או ההיתר שניתן על יסוד האישור כאמור, והכול לאחר שנתנה לבעל העסק הזדמנות להשמיע את טענותיו.

לסעיף 29ל המוצע

מוצע לקבוע הוראות הנוגעות להטלת עיצום כספי בשל הפרת הוראות מהוראות החוק על ידי מכון הבקרה. העיצום הכספי הוא אמצעי אכיפה רגולטורי יעיל ומהיר

(ב) הפר מכון בקרה הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום של 30,000 שקלים חדשים:

- (1) פעל ושימש כמכון בקרה אף שלא פועלים בשירותו בקרים מורשים בניגוד לסעיף 29טו(2);
- (2) הפעיל את סמכויותיו בניגוד לתנאי הרישיון שנקבעו לפי סעיף 29טז(ג), והמנויים בתוספת השנייה;
- (3) פעל בניגוד להוראות סעיף 29כב(ב);
- (4) קיבל תשלום, עמלה, הטבה או תמורה אחרת בניגוד להוראות לפי סעיף 29כג(ג);
- (5) פעל בניגוד להוראות לפי סעיף 29כד(ב);
- (6) לא דיווח בניגוד להוראות לפי סעיף 29כז(א);
- (7) לא דיווח בניגוד להוראות לפי סעיף 29כז(ב), המנויות בתוספת השנייה.

29לא. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי מכון בקרה הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 29לב(ב) (בסימן זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בסימן זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

- (1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה;
- (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 29לב;
- (4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 29לג, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, הוא צריך למסור למפר הודעה על כוונתו להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב) אשר תציין את המעשה או המחדל המהווים את ההפרה, את סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו, את זכותו של המפר לטעון את טענותיו בדבר כוונת הממונה להטיל עליו עיצום כספי, וכן את הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי אם תימשך ההפרה או תחזור על עצמה ואת המועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת.

29טז(ג), והמנויים בתוספת השנייה, שאותה מוצע להוסיף לחוק רישוי עסקים.

חלק מהמעשים המהווים הפרה לפי הסעיף מהווים גם עבירה פלילית לפי סעיף 14א2 כנוסחו המוצע.

לסעיף 29לא המוצע

מוצע לקבוע כי אם היה לממונה יסוד סביר להניח כי מכון בקרה הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, ובכוונתו להטיל

29לג. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 29לג. רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, או מי שהוא הסמיך לכך, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי הממונה להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

29לג. (א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 29לג, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 29לג. (ב) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו לפי סעיפים 29לג ו-29לז;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך בכתב.

(ג) בדרישת תשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט הממונה את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 29לג, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

29לג. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי, הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה. הפרה נמשכת והפרה חוזרת

ד ב ר י ה ס ב ר

הכספי המעודכן לפי הוראות סעיף 29לג (בפרק זה – דרישת תשלום). אם החליט הממונה שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור למפר הודעה על כך בכתב.

עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו לא טען המפר את טענותיו, יראו את ההודעה על כוונת חיוב ששלח לו הממונה, בתום 30 הימים שבמהלכם היה רשאי המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה, כדרישת תשלום, שנמסרה למפר במועד האמור, וזאת, כדי למנוע סרבול מיותר הכרוך במסירת ההודעה נוספת בידי הממונה.

לסעיף 29לג המוצע

מוצע לקבוע כי במקרה שבו מתבצעת הפרה נמשכת, ייוסף לסכום העיצום הכספי המקורי בשל ההפרה שבוצעה, סכום יומי נוסף על כל יום שבו נמשך ביצוע ההפרה בידי המפר – החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה. התמדה באי-מילוי החובה שהופרה תגרוך הטלת עיצום כספי מוגבר, שהוא פועל יוצא של

לסעיף 29לג המוצע

מוצע לתת למפר שקיבל הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 29לג המוצע, זכות לטעון את טענותיו, בכתב, לממונה, או מי שהוא הסמיך לכך, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה, ובכך לממש את זכות השימוע שלו, כמקובל בהליך מינהלי. כמו כן מוצע להסמיך את הממונה להאריך את התקופה לטיעון בתקופה נוספת של 30 ימים לכל היותר.

לסעיף 29לג המוצע

מוצע לקבוע כי הממונה, לאחר ששמע את טענותיו של המפר, יגבש את החלטתו באופן סופי לגבי ביצועה של ההפרה בידי המפר, ובהתאם לכך יחליט אם להטיל על המפר עיצום כספי. הממונה יהיה רשאי להפחית את גובה העיצום בהתאם להוראות סעיף 29לג המוצע. אם החליט הממונה להטיל על המפר עיצום כספי, ישלח למפר דרישת תשלום שבה יציין בין השאר את סכום העיצום

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור בסעיף קטן (א); לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות המנויות בסעיף 29(ב) בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה, שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

29לז. (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, ובשיעורים שיקבע.

29לז. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 29(גד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 29מא, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בידי בית המשפט, יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

(ב) סכום העיצום הכספי יתעדכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; בסעיף זה, "המדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29 המוצע

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי יהיה לפי הסכום המעודכן במועד מסירת דרישת התשלום. בחר המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה ונמסרה לו דרישת תשלום לפי סעיף 29(ב)1(1) המוצע, יהיה סכום העיצום הכספי הסכום המעודכן במועד המסירה כאמור; כאשר בחר המפר שלא לטעון את טענותיו לפני הממונה, יראו לפי הוראות סעיף 29לז המוצע את ההודעה על כוונת החיוב כדרישת תשלום, וסכום העיצום הכספי יהיה הסכום המעודכן במועד מסירת ההודעה על כוונת חיוב. כמו כן, במקרים שבהם הוגש ערעור כאמור בסעיף 29מא המוצע ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בידי בית המשפט, יהיה סכום העיצום הכספי הסכום המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

עוד מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) מנגנון עדכון שנתי, ב־1 בינואר בכל שנה, של סכום העיצום הכספי, בהתאם לשיעור שינוי מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה

משך התקופה שבמהלכה בוצעה ההפרה.

כמו כן, בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי במקרה של הפרה חוזרת, שהיא הפרה שבוצעה בתוך שנתיים מביצוע הפרה קודמת שבשלה הוטל עיצום כספי או שבשלה הורשע המפר, ייווסף על סכום העיצום הכספי הקצוב שהיה ניתן להטילו בשלה, אילו בוצעה לראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור בסעיף קטן (א).

לסעיף 29לה המוצע

מוצע לקבוע כי הממונה לא יהיה רשאי להטיל עיצום כספי בסכום נמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, אלא לפי הוראות שייקבעו לפי הוראות סעיף קטן (ב), אשר מסמיך את שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים, לקבוע סוגי מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה רשאי הממונה להטיל עיצום כספי בסכום נמוך מהסכומים הקבועים בסימן. בהתחשב למשל בחומרת ההפרה או בהיות ההפרה הפרה ראשונה.

29לז. העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 29לג(ב)(1).	המועד לתשלום העיצום הכספי
29לח. לא ישולם עיצום כספי במועד, ויווספו עליו, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 ²¹ (בסימן זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.	הפרשי הצמדה וריבית
29לט. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 ²² .	גבייה
29מ. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 29לז(ב) ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.	עיצום כספי על הפרה של חוק זה או חוק אחר
29מא. (א) על דרישת תשלום לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט שלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על דרישת התשלום.	ערעור על דרישת תשלום
(ב) אין בהגשת ערעור כאמור בסעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שבית המשפט הורה על כך.	
(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת סכום העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.	

ד ב ר י ה ס ב ר

מההוראות לפי חוק אחר שאפשר להטיל בשלה עיצום כספי, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד. לסעיף 29מא המוצע	המרכזית לסטטיסטיקה, ביחס למדד האמור אשתקד. הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעורב, לפי המנגנון האמור בסעיף קטן (ב).
מוצע לקבוע כי על דרישת תשלום לפי פרק זה יהיה אפשר להגיש ערעור לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית השלום באותו מחוז, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההחלטה כאמור למפר.	לסעיף 29לז המוצע מוצע לקבוע כי העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 29לג.
מהות ההליך המוצע היא תקיפה של החלטה מינהלית. הכוונה בעתיד היא להקים מחלקות מינהליות בבתי משפט השלום אשר בהן ירוכזו, בין השאר, כלל העניינים המינהליים המצויים היום בסמכות בית משפט השלום (ראו: הצעת חוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מס' 75) (בתי משפט שלום לעניינים מינהליים), התשע"ב-2011 (הצ"ח הממשלה התשע"ב, עמ' 1243).	לסעיף 29לח המוצע מוצע לקבוע כי אם לא שולם עיצום כספי במועד, יתווספו עליו, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית, כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
התשע"ב-2011 (הצ"ח הממשלה התשע"ב, עמ' 1243). כהכנה לכך, החליטה הנהלת בתי המשפט, על דעת נשיא בתי משפט השלום, לרכז באופן מינהלי את העניינים המינהליים כאמור, במסגרת בית משפט השלום אחד בכל מחוז, שבו יושב נשיא בית משפט השלום שבאותו מחוז. זאת, במטרה לרכז את כלל העניינים המינהליים שבכל מחוז בבית משפט אחד, ולאפשר מינוי של שופטים מיוחדים	לסעיף 29לט המוצע מוצע לקבוע כי על גבייתו של עיצום כספי יחולו הוראות חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, והוא ייגבה לאוצר המדינה. לסעיף 29מ המוצע מוצע לקבוע כי על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי החוק שאפשר להטיל בשלה עיצום כספי לפי סעיף 29מב המוצע, וכן הפרה של הוראה

²¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

²² ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

29מב. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי סימן זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד הפנים את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
  - (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
  - (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
  - (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;
  - (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין.
- (ב) הוגש ערעור לפי סעיף 29מא, יפרסם הממונה, בפרסום לפי סעיף קטן (א) את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.
- (ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998²³, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.
- (ד) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים.
- (ה) שר הפנים רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.
- 29מג. (א) תשלום עיצום כספי, לפי פרק זה, לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 29(ב), המהווה עבירה.

שמירת אחריות
פלילית

ד ב ר י ה ס ב ר

ביחס להפעלת שיקול דעתו של הממונה בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי ולאפשר לציבור לבקר את החלטותיו ולערוך השוואה ביקורתית שלהן. אם הוגש ערעור לפי סעיף 29מא, יפרסם הממונה, באותו אופן, את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

כמו כן מוצע לקבוע כי על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, וכן כי הוא רשאי שלא לפרסם פרטים שהם מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור בהתאם לסעיף 9(ב) לחוק האמור, כגון מידע שהוא סוד מסחרי.

מוצע להגביל את תקופת הפרסום לפי הסעיף המוצע לתקופה של 4 שנים. כמו כן, מוצע כי שר הפנים יהיה רשאי לקבוע, בתקנות, דרכים נוספות לפרסום כאמור.

לסעיף 29מג המוצע

מוצע לקבוע כי תשלום העיצום הכספי לפי פרק זה לא יגרע מאחריות הפלילית של אדם בשל ההפרה, אם

שירכשו מומחיות ומקצועיות בתחומים אלה, בין השאר על ידי כך שירכזו אצלם את הדיון בכל הנושאים המינהליים. שופטים אלה עברו הכשרה בתחום המשפט המינהלי, וירכשו מומחיות ומקצועיות בתחום השיפוט המינהלי.

מוצע לקבוע כי הגשת ערעור לפי סעיף זה לא תעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שבית המשפט הורה על כך. ואולם אם קיבל בית המשפט את הערעור לאחר ששולם העיצום הכספי, והורה על החזרת סכום העיצום ששולם או על הפחתתו, יוחזר סכום העיצום הכספי ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

לסעיף 29מז המוצע

מוצע, כי אם הטיל הממונה עיצום כספי לפי סימן זה, יפרסם הממונה באתר האינטרנט של משרד הפנים את הפרטים המנויים בסעיף קטן (א) – ביניהם דבר הטלת העיצום הכספי ומהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה – וזאת במטרה להבטיח שקיפות

²³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ב) שלח הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב האישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום, עד יום החזרתו.

29מ.ד. שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השנייה ולקבוע בה הוראות שעל הפרתן ניתן להטיל עיצום כספי לפי סעיפים 29(ב) ו-7(ד).

שינוי התוספת השנייה

סימן ו': הוראות כלליות

29מ.ד. פרק זה לא יחול על עסקים טעוני רישוי שהם מפעלים ביטחוניים כמשמעותם בפרק ב' וכן לגבי אישורים שעניינם קיום הדינים הנוגעים לכבאות.

סייג לתחולה

29מ.ד. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מכל תפקיד או סמכות של מכוון בקרה ושל בקר מורשה לפי חוק אחר;

שמירת דינים

(5) אחרי סעיף 31 יבוא:

31א. לא תתנה רשות מקומית מתן רישיון או היתר בתשלום היטל השבחה כמשמעותו בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965²⁴;

"איסור התניית רישיון בתשלום היטל השבחה

(6) בתוספת, בכותרת, במקום "התוספת" יבוא "התוספת הראשונה";

(7) אחרי התוספת הראשונה יבוא:

"התוספת השנייה"

(סעיפים 29(ב) ו-7(ד))

(עיצום כספי למכוון בקרה).

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29מוצא המוצע

מוצע להקנות לשר הפנים, בהסכמת שר המשפטים, סמכות לשנות בצו את התוספת השנייה ולקבוע בה הוראות שעל הפרתן ניתן להטיל עיצום כספי לפי סעיפים 29(ב) ו-7(ד) המוצעים.

לפסקה (5)

מוצע להוסיף סעיף חדש 31א שלפיו לא תתנה רשות מקומית מתן רישיון או היתר בתשלום היטל השבחה כמשמעותו בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, וזאת כתיקון משלים לזה של חוק התכנון והבנייה, כמפורט בסעיף 2 לחוק זה.

אותה הפרה מהווה גם עבירה. עם זאת, אם נשלחה למפר הודעה על כוונת חיוב, בשל הפרה המהווה גם עבירה, לא יוגש נגד המפר כתב אישום בגין אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת.

כמו כן מוצע כי מפר שהוגש נגדו כתב אישום בשל הפרה מן ההפרות המנויות בסעיף 29(ב) המוצע, לא יהויב בשל אותה הפרה בתשלום עיצום כספי. אם הוגש כתב אישום נגד מפר שהוטל עליו עיצום כספי, בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) המוצע, כלומר, לאחר שהתגלו עובדות חדשות שהצדיקו הגשת כתב אישום על אף הטלת העיצום, והמפר שילם את העיצום הכספי, יוחזר לו העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

²⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

12. (א) תחילתם של סעיף 2א14, פרק ב'1 והתוספת השנייה לחוק רישוי עסקים, כנוסחם בסעיף 11(3) ו-4 לחוק זה, שנתיים מיום תחילתו של חוק זה (בפרק זה – יום התחילה המאוחר); שר הפנים רשאי, בצו, לדחות את יום התחילה המאוחר לתקופה שלא תעלה על שנה נוספת.

(ב) צו כאמור בסעיף 29ג לחוק רישוי עסקים כנוסחו בסעיף 11(4) לחוק זה ייכנס לתוקף לאחר שיוקנו תקנות לפי סעיפים 29כא(א), ו-29כו(2) לחוק רישוי עסקים כנוסחם בסעיף 11(4) לחוק זה ופורסמו הוראות לפי סעיף 29ט(ב) כנוסחו בסעיף 11(4) לחוק זה.

(ג) תקנות והוראות כאמור בסעיף קטן (ב) ייקבעו בתוך 6 חודשים מיום פרסום צו כאמור בסעיף 29ג לחוק רישוי עסקים כנוסחו בסעיף 11(4) לחוק זה.

תיקון חוק התכנון והבנייה

13. בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965²⁵ –

(1) אחרי סעיף 149 יבוא:

“בקשה לשימוש חורג מהיתר למטרת עסק
149א. (א) על בקשה לשימוש חורג מהיתר שהתקיימו בה התנאים המפורטים בפסקאות (1) עד (3), יחולו, על אף האמור בפרק זה, הוראות סעיף קטן (ב) בלבד:

(1) השימוש המבוקש הותר בתכנית והוא למטרת עסק;

(2) לבניין שלגביו הוגשה הבקשה ניתן היתר בניה לאחר יום כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992);

(3) העבודות הנדרשות אינן טעונות היתר בנייה.

ד ב ר י ה ס ב ר

התכנית החלה במקום מאפשרת שימוש זה. לשם ייעול ההליך למתן היתרים, שהוא ארוך וסבוך, ובהתחשב בכך שהשימוש המבוקש כבר אושר במסגרת התכנית התקפה כאמור, מוצע לקבוע כי בקשה לשימוש חורג מהיתר למטרת עסקי לא תידרש להליך הקבוע בחוק לעניין שימוש חורג אלא לקבלת אישור רשות הרישוי, זאת ככל שהבקשה תעמוד במספר תנאים מצטברים המפורטים בסעיף 149א המוצע. התנאים לקבלת ההיתר מחייבים, שהשימוש המבוקש הותר בתכנית והוא למטרת עסק; שההיתר הקודם ניתן לאחר יום כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992) ושהעבודות הנדרשות אינן טעונות היתר. בקשה שתעמוד בתנאים מצטברים אלה תידרש כאמור, לאישור רשות הרישוי.

סעיף 149א(ב) המוצע קובע כי אישור רשות הרישוי יינתן לאחר שאישרה שהבקשה תואמת את התכניות וההנחיות המרחביות החלות על המגרש. בנוסף, תבחן רשות הרישוי האם השימוש המבוקש מביא לפגיעה בסביבה, בבריאות הציבור, בבטיחותו או מביא לשינוי משמעותי באופי הסביבה. סעיף 149א(ד) המוצע קובע את מסגרת הזמן למתן החלטת רשות הרישוי בבקשה, אשר תינתן בתוך 30 ימים מיום שהוגשה.

סעיף 149א(ג) המוצע קובע כי אישור רשות הרישוי כאמור יינתן בלא צורך באישור נוסף של מכון בקרה כמשמעותו בחוק התכנון והבנייה, ככל שהיה נדרש, ולא יהיה צורך בקבלת היתר נוסף על היתר הבנייה הקיים.

סעיף 12 עניינו של סעיף זה קביעת הוראות תחילה מיוחדות ביחס להסדר החדש בדבר הקמת מכוני בקרה וזאת כדי לאפשר את ההיערכות הנדרשת ליישום של תיקונים אלה מצד משרדי הממשלה, לאור היקף התיקונים ומורכבותם.

מוצע לקבוע שתחילתם של סעיף 2א14, פרק ב'1 והתוספת השנייה לחוק רישוי עסקים, כנוסחם בסעיף 11(3) ו-4 לחוק זה – המהווים את מכלול התיקונים המוצעים ביחס למכוני בקרה – תהיה שנתיים מיום התחילה של חוק זה ג' שבט התשע"ז (1 בינואר 2017) (בפרק זה – יום התחילה המאוחר), וכי שר הפנים יהיה רשאי בצו לדחות את יום התחילה המאוחר לתקופה שלא תעלה על שנה אחת נוספת.

עוד מוצע לקבוע שצו כאמור בסעיף 29ג המוצע ייכנס לתוקף רק לאחר שהוקנו תקנות לפי סעיפים 29כא(א) ו-29כו(ב) המוצעים שעניינן תנאי הכשירות לבקרים מורשים ונוהלי עבודת הבקר המורשה, וכן לאחר שפורסמו הוראות לפי סעיף 29ט(ב) המוצע שעניינו הנחיות והוראות שיתן אותן אישור לבקר מורשה לעניין אופן הפעלת סמכותו לפי החוק. לבסוף מוצע כי תקנות והוראות כאמור לצורך כניסה לתוקף של הצו ייקבעו בתוך 6 חודשים מיום פרסום הצו.

סעיף 13 לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (בפרק זה – חוק התכנון והבנייה), כלשונו היום, בעל עסק נדרש לקבל היתר לשימוש חורג מהיתר למטרת עסק כאשר ההיתר שניתן למכנה אינו למטרה זו, וזאת אף אם

²⁵ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשע"ה, עמ' 212.

(ב) רשות הרישוי המקומית תאשר בקשה לשימוש חורג מהיתר, אם התקיימו תנאים אלה:

(1) הבקשה תואמת את התכניות וההנחיות המרחביות החלות על המגרש;

(2) השימוש המבוקש אינו מביא לפגיעה בסביבה, בבריאות הציבור או בבטיחותו, והוא אינו מביא לשינוי משמעותי באופי הסביבה; לעניין פסקה זו, אם השימוש המבוקש קיים כדין במגרש אחר בסביבה, לא ייחשב השימוש המבוקש כפוגע בסביבה או כמביא לשינוי משמעותי באופי הסביבה.

(ג) אושרה בקשה על ידי רשות הרישוי כאמור בסעיף קטן (ב), לא ידרש כל אישור נוסף של מכון בקרה ולא יהיה צורך בקבלת היתר נוסף על היתר הבנייה הקיים.

(ד) רשות הרישוי תדון בבקשה בתוך 30 ימים מהיום שהוגשה.

(2) בסעיף 151א, אחרי סעיף קטן (ז) יבוא:

"(ח) הוראות סעיף זה לא יחולו על מתן היתר לשימוש חורג מהיתר, על חידוש או על בקשה שאושרה לפי סעיף 149א."

(3) בתוספת השלישית, בסעיף 1(א), בהגדרה "מימוש זכויות" בפסקה (1), בסופה יבוא "ואולם לא יראו כמימוש זכויות אישור בקשה לפי סעיף 149א";

(4) בסעיף 10, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), מתן היתר לשימוש למטרת עסק, החורג מהיתר או מתכנית, או מתן אישור לפי סעיף 149א לחוק לא יותנה בתשלום ההיטל או אותו חלק ממנו המגיע אותה שעה על פי תוספת זו בשל אותם מקרקעין, או במתן ערובה לתשלום כולו או מקצתו";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (4)

סעיף 10 לתוספת השלישית לחוק קובע, בין השאר, כי לא יינתן היתר לשימוש חורג בטרם שולם היטל ההשבחה או ניתנה ערובה לתשלום. אי-מתן ההיתר מונע מהעסק את האפשרות לקבל רישיון עסק המותנית, בין השאר, בהצגת ההיתר האמור. כדי שלא יעוכב מתן רישיון העסק, מוצע כי היתר כאמור יינתן גם אם לא שולם היטל ההשבחה או לא ניתנה ערובה לתשלום.

לפסקה (5)

בד בבד עם ניתוק הזיקה בין תשלום מקדמי של היטל ההשבחה כתנאי למתן ההיתר, וכדי שלא ייפגעו הכנסותיהן של הוועדות המקומיות מוצע לתת בידי הוועדות המקומיות או הרשויות המקומיות, לפי העניין, כלי יעיל לגביית היטל ההשבחה וזאת בדרך של החלת פקודת המסים גבייה, למעט הוראות סעיף 11א לפקודה האמורה שעניינן הטלת שעבוד מדרגה ראשונה על מקרקעי החייב.

לפסקה (2)

מוצע לקבוע כי הוראת סעיף 151א לחוק התכנון והבנייה שעניינה העדר האפשרות למתן היתר לשימוש חורג או לחידוש היתר כאמור ביחידת דיוור לשימוש שאינו למגורים, לא תחול על בקשה לשימוש חורג מהיתר וכן על אישור רשות רישוי שניתן לפי סעיף 149א כנוסחו המוצע וזאת כדי להקל מקום שבו השימוש הותר במסגרת תכנית.

לפסקה (3)

מוצע לקבוע כי, קבלת אישור לשימוש חורג מהיתר לפי סעיף 149א כנוסחו המוצע, לא ייחשב כמימוש זכויות כמשמעותו בסעיף 1(א) לתוספת השלישית לחוק התכנון והבנייה, כך שמקבל האישור כאמור לא יחויב בתשלום היטל השבחה ולא יותנה מתן אישור זה בתשלום היטל השבחה.

(5) בסעיף 18, במקום "הארנונה הכללית של אותה רשות מקומית"; יבוא "הארנונה הכללית של אותה רשות מקומית, ותחול על גבייתו פקודת המסים (גבייה)²⁶, למעט סעיף 11א לפקודה האמורה".

פרק ז': מים וביוב

14. בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001²⁷ (בפרק זה – חוק תאגידי מים וביוב) – תיקון חוק תאגידי מים וביוב

(1) בסעיף 2 –

(א) בהגדרה "הצטרפות לחברה", בסופה יבוא "וכן, לעניין חברת ביוב משותפת – הקצאה של מניות בחברת ביוב משותפת עקב הצטרפות של ספק שרותי ביוב לחברת הביוב המשותפת לפי סעיף 1א6";

דברי הסבר

חייבת לספק שירותי הולכה וטיפול לספק שירותי ביוב שביקש זאת או לצרף ספק שירותי ביוב לחברת שירותי ביוב משותפת אשר יבקש זאת.

רישיון לחברת ביוב יכול שיינתן לתאגיד מים וביוב או לאיגוד ערים במרחב ביוב מסוים שיעמדו בתנאים שתקבע המועצה, ובכלל זה כללים לבחירת גוף שיקבל אישור לפעילות בחברת ביוב אם היה יותר מגוף אחד שביקש זאת. כמו כן, רשאית לפנות גם חברה שבעליה הם כמה ספקי שירותי ביוב קיימים שחברו במטרה להקים חברת ביוב שתפעל במרחב (להלן – חברת ביוב משותפת), והמועצה תהיה רשאית לתת לה אישור לפעילות בחברת ביוב אם השתכנעה כי מתקיימים תנאים שמצריכים הקמת חברת ביוב משותפת באותו מרחב הביוב. משקיבלה חברת ביוב רישיון כאמור, לא תוכל לספק עוד שירותי מים וביוב אלא לחברת ביוב ולפי הוראות חוק זה; עם זאת, מוצע כי מי שקיבל רישיון חברת ביוב ועסק כדיון, ערב מתן הרישיון, במתן שירותי הולכה וטיפול לספק שירותי ביוב, יהיה רשאי להמשיך לתת שירותי הולכה וטיפול לאותו ספק, בהתאם לדין האמור.

זאת ועוד, כדי לקדם את אסדרת שירותי ההולכה והטיפול בביוב לגבי כלל הגופים שעוסקים בכך, מוצע לקבוע כי ספק שירותי ביוב, בהגדרתו בחוק המוצע, לא יעסוק בשירותי הולכה וטיפול אלא אם כן ניתן לו רישיון לפי החוק ובהתאם לתנאיו.

סעיף 14 לפסקה (1)

לשם השגת המטרות המנויות לעיל ועיגון ההסדר המוצע שיאפשר את פעילותן של חברות הביוב במסגרת חוק תאגידי מים וביוב, מוצע לערוך שורה של תיקונים בסעיף 2 לחוק, שהוא סעיף ההגדרות, ולהוסיף לו הגדרות נדרשות ולתקן הגדרות קיימות באופן שיחולו גם לגבי חברת ביוב וספק שירותי ביוב, בהתאם למפורט כלהלן.

לפסקת משנה (א)

מוצע לתקן את ההגדרה "הצטרפות לחברה" כך שתכלול גם הצטרפות לחברת ביוב משותפת, בהגדרתה, להלן, באמצעות הקצאת מניות באותה חברה.

עניינו של סעיף זה קביעת הוראות תחילה מיוחדות ביחס להסדר החדש בדבר הקמת מכוני בקרה וזאת כדי לאפשר את ההיערכות הנדרשת ליישומם של תיקונים אלה מצד משרדי הממשלה, בשל היקף התיקונים ומורכבותם.

פרק ז' – כללי

לאור ההתפתחויות הטכנולוגיות שעבר משק הביוב, ולצד החמרה בדרישות הסיביות והבריאותיות בטיפול בשפכים, נדרש שינוי מהותי באסדרה של התחום ובמבנה של הגופים שמטפלים בביוב, וזאת כדי לייעל את הטיפול בביוב וכן לאפשר טיפול יעיל בביוב גם לגופים שמתקשים להקים ולקיים את התשתיות הדרושות לטיפול בביוב, למרות החובה המוטלת עליהם לפי דיון. לפיכך מוצע לתקן את חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001 (בפרק זה – חוק תאגידי מים וביוב, החוק) כך שיאפשר שיתופי פעולה בין רשויות מקומיות באמצעות העברת סמכויות לחברה-יב של חברה קיימת, בהגדרת "חברה" בחוק הקיים (להלן – חברה, חברה לשירותי מים וביוב), או לאיגוד ערים קיים, או לחלופין הקמת גוף לטיפול בביוב באמצעות כמה גופים במשותף כך שבכל מרחב יהיה גוף מרכזי שיתכלל את הטיפול בביוב בהתאם לעקרונות שנקבעו בתיקון מוצע זה.

כדי להשיג את היעדים האמורים, מוצע להסמיך את מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב (בפרק זה – המועצה, מועצת רשות המים) לקבוע כללים למתן רישיון לחברת ביוב, שהיא חברה או איגוד ערים שעיסוקם בשירותי הולכה וטיפול בו במרחב ביוב, כפי שיפורט להלן. כמו כן מוצע לאפשר לממונה על ענייני החברות לשירותי מים וביוב (בפרק זה – הממונה) לתת רישיון חברת ביוב בהתאם לכללים אלה. עוד מוצע כי מועצת רשות המים תחלק את המדינה למרחבי ביוב. בכל מרחב ביוב יתאפשר לתת רישיון חברת ביוב לחברה אחת בלבד, בהתאם לתנאים שתקבע המועצה. ספק שירותי ביוב יהיה רשאי לבקש שירותי הולכה וטיפול יבוצעו באמצעות חברת ביוב במרחב הביוב שבו הוא מצוי או להצטרף לחברת ביוב משותפת, שהיא חברת ביוב שמוחזקת בידי שני ספקי שירותי ביוב או יותר. חברת ביוב במרחב תהיה

²⁶ חוקי א"י, עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

²⁷ ס"ח התשס"א, עמ' 454; התשע"ו, עמ' 51.